



ការវិភាគ

របស់ព្រះពេជ្រព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ ក្រោមប្រធានបទ ពុទ្ធភាសិតថា ការមិនមានរោគ ជាលាភដ៏ប្រសើរ ។

website: www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី២៨ មករា ២០០៨



ពុទ្ធភាសិតថា ការនិរន្តរភាពជាលាភដ៏ប្រសើរនេះ ចេញមកពីបាលីថា អនោគ្យា បរមា លាភា ។ ពុទ្ធភាសិតនេះមានន័យថា ការមិនមានរោគជាលាភ ឬជាការបានដ៏ប្រសើរព្រោះការបានរុំតួដទៃ ដូចជាការបានទ្រព្យសម្បត្តិ ការមានបញ្ញា ពុំអាចធ្វើចិត្តឱ្យរីករាយ ព្រោះពុំអាចប្រើប្រាស់រុំតួទាំងនោះបាន ដោយហេតុមានជម្ងឺ ។ បើពុំមានរោគវិញ ទោះបីខ្សត់ខ្សោយទ្រព្យសម្បត្តិ គ្មានយសសក្តិអ្វីក៏ដោយ ក៏នៅតែសប្បាយចិត្ត ហើយមានលទ្ធភាពយកកម្លាំងកាយប្រាជ្ញាទៅ

ប្រើប្រាស់ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួននិងប្រយោជន៍សង្គមបាន ។ ចំពោះការប្រតិបត្តិធម៌វិញ បើមានរោគពុំអាចប្រតិបត្តិធម៌ឱ្យបានពេញបរិបូណ៌ឡើយ ។ នៅសម័យពុទ្ធភាសិត ព្រះពុទ្ធក៏មានវេជ្ជបណ្ឌិតប្រចាំការសំរាប់ពិនិត្យព្រះសុខភាពរបស់ព្រះអង្គដែរ ។ ការមិនមានរោគបានសេចក្តីថា មនុស្សកើតមកតាំងពីក្មេងពុំសូវឈឺមានសុខភាពល្អ បើឈឺក៏ឈឺបន្តិចបន្តួចដោយការប្រែប្រួលរងរ៉ាវត្រជាក់ក្តៅ ។ នៅក្នុងគិរីមាននូវសូត្រពោលថា កាលណាមានរូបតែងមានរោគ មនុស្សកើតមកពុំឈឺសោះពុំមានឡើយ ។ ប៉ុន្តែការមិនមានរោគក្នុងពុទ្ធភាសិតនេះ សំដៅយកការមិនមានរោគប្រចាំកាយ គឺការឈឺជាប់ជានិច្ច ។

ព្រះពុទ្ធបានសំដែងក្នុងបរមត្ថអភិធម្មថា រូបកាយជារបស់មនុស្សសត្វជាអនត្តា ប្រែថាមិនមានជារបស់ខ្លួន ព្រោះជាធម្មជាតិកើតពីព្រឺងផ្សំបីធាតុទឹកដីភ្លើងខ្យល់ មិនស្តាប់បង្គាប់ ប្រព្រឹត្តទៅតាមច្បាប់ធម្មជាតិ គឺកើតចាស់ឈឺស្លាប់ ។ តាមបទវិគ្គហៈថា ធម្មជាតិណាកើតឡើងហើយវិនាសទៅវិញ ធម្មជាតិនោះហៅថារូប ។ រូបនេះលោកប្រៀបដូចដុំដែកពុះទឹកដ៏លឿនហើយបែកធ្លាយទៅវិញ ។ ទោះបីរូបប្រកបដោយធម៌អនត្តា

មិនមានជាន់របស់ខ្លួន ក៏ព្រះពុទ្ធបានបង្រៀនឲ្យថែរក្សាខ្លួនប្រាណាឲ្យមានសុខភាពល្អដោយ
ឲ្យមានអនាម័យវិធីការពារកុំឲ្យកើតរោគ ។ កាលណាមានរោគ គឺមានជម្ងឺ ព្រះពុទ្ធបានឲ្យ
ប្រើថ្នាំព្យាបាលរោគ ដូចព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតឲ្យព្រះសង្ឃប្រើថ្នាំក្នុងពេលមានអាពាធ ។
កាលណាជីវិតរស់នៅយូរមានសុខភាពល្អ ការប្រតិបត្តិធម៌ក៏ការបំពេញអំពើជាប់កសលក៏
បានយូរ ។ ប៉ុន្តែបើរស់នៅយូរ បែរជាប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ទៅវិញ ការរស់នៅយូរនោះ
គ្មានបានប្រយោជន៍អ្វីឡើយ ផ្ទុយទៅវិញការរស់នៅយូរសាងអំពើបាបកាន់តែច្រើនឡើ
ង ។ កាលណាកាយមានជម្ងឺ ការប្រតិបត្តិធម៌ក៏មិនងាយធ្វើចិត្តឲ្យស្ងប់ឡើយ ដោយចិត្ត
ជាប់នឹងការឈឺចុកចាប់ ព្រោះកាយនិងចិត្តមានទំនាក់ទំនងគ្នា ។ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ
របស់ព្រះពុទ្ធ មនុស្សសត្វដែលកើតរោគតិចច្រើនជាងគ្នា ដោយសារអំពើល្អអាក្រក់រប
ស់ខ្លួន ដែលបានកសាងពីមុនមក ផ្សំគ្នានិងការថែទាំខ្លួនក្នុងបច្ចុប្បន្នផង ។

ផ្លូវអាណាចក្រ បានបង្កើតមន្ទីរពេទ្យកាន់តែច្រើនឡើង ហើយបុគ្គលិកពេទ្យក៏កាន់
តែកើនឡើងដែរ ដើម្បីតម្រូវដល់អ្នកជម្ងឺដែលកើតមានកាន់តែច្រើនឡើង ។ មានជម្ងឺខ្លះ
ពេទ្យមិនទាន់រកថ្នាំឃើញនៅឡើយ ដើម្បីសម្លាប់មេរោគនៃជម្ងឺទាំងនោះ ។ ជម្ងឺខ្លះកើត
ពីមនុស្សខ្លួនឯងបង្កើតឡើង ដូចជារោគកើតពីការផឹកស្រាការលេងស្រី ការដក់ប្តីការ
ដក់គ្រឿងញៀនជាដើម ដែលព្រះពុទ្ធឲ្យមនុស្សរៀនចាក ព្រោះវាអំពើអបាយមុខនាំឲ្យ
កើតរោគ ។ មានជម្ងឺខ្លះពេទ្យអាចព្យាបាលឲ្យជា តែមានជម្ងឺខ្លះពេទ្យមិនអាចព្យាបាលឲ្យ
ជាឡើយ មានជម្ងឺខ្លះត្រូវស្លាប់ ។ ជម្ងឺធ្ងន់ស្រាលតែបានកែមិនបានមានហេតុផលរបស់
វា តាមច្បាប់កម្ពុជ ពុំមែនបណ្តាលមកពីព្រះជាម្ចាស់អង្គណាឡើយ ។ ជម្ងឺមួយប្រភេ
ទដែលមិនអាចកែបានគឺជម្ងឺចាស់វង់ ព្រោះកាលណាចាស់វង់ទៀងតែស្លាប់ ដូចពាក្យ
ថា គាត់ស្លាប់ដោយវង់ពាធ បើនៅក្មេងកើតរោគស្លាប់ត្រូវពេលថា គាត់ស្លាប់ដោយរោ
គាពាធ ។ ដោយឃើញថា មនុស្សកើតមកត្រូវស្លាប់ទៅវិញ គួរឲ្យសង្វេគតក់ស្តុតនេះ
ហើយ បានជាមនុស្សគួរលើកយកមកពិចារណា ហើយមិនគួរសាងអំពើបាប មានការ
បៀតបៀនគ្នាជាដើមឡើយ ។ ពុទ្ធសាសនិកជនខំប្រតិបត្តិធម៌ ដើម្បីឲ្យបានសម្រេចព្រះ
និព្វានជាការរំលត់ទុក្ខ ព្រោះឃើញភ័យក្នុងការកើតចាស់ឈឺស្លាប់នេះឯង ។ សាសនា
ដទៃថា បើចង់ផុតទុក្ខត្រូវធ្វើព្រះត្រូវទៅរស់នៅជាមួយព្រះនៅស្ថានសួគ៌នៅស្ថានប្រហូ ។
ព្រះពុទ្ធសំដែងថា ការទៅស្ថានសួគ៌បចុះនរកដោយសារអំពើរបស់ខ្លួនពុំមែនដោយសារ
ព្រះជាម្ចាស់អង្គណាឡើយ ។ មួយទៀត ស្ថានសួគ៌ស្ថានប្រហូពុំមែនជាទីរំលត់ទុក្ខឡើយ
ព្រោះនៅក្នុងភពប្រកបដោយជាតិមានខន្ធដី ។ ព្រះពុទ្ធសំដែងក្នុងអរិយសច្ច៤ ទុក្ខសច្ច
បានដល់ការមានខន្ធដីជាតុទុក្ខ ឯព្រះនិព្វានជាការរំលត់ខន្ធដីជាបរមសុខ ។^{២៧}